

96.

Ana-Simona Ilie

Utilizarea filmelor în învățământul primar, la științe

Colecția Paedagogia

presa
universitară
clujeană

ANA-SIMONA ILIE

**UTILIZAREA FILMELOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR,
LA ȘTIINȚE**

Ana-Simona ILIE este profesor pentru învățământul primar la Liceul „Gh. Ruset-Roznovanu” Roznov, județul Neamț. În anul 2025, a susținut teza de doctorat cu titlul „Utilizarea filmelor în învățământul primar, la științe”, în cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Didactică. Tradiție, Dezvoltare, Inovație”, domeniul Științe ale Educației.

ANA-SIMONA ILIE

**UTILIZAREA FILMELOR
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR,
LA ȘTIINȚE**

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2026

Colecția *Paedagogia* este coordonată de Mușata Bocoș.

Referenți științifici:

Prof. univ. dr. habil. Maria-Eliza Dulamă

Conf. univ. dr. Liana Crișan-Tăușan

ISBN 978-606-37-2935-5

© 2026 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice
mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedep-
sește conform legii.

Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@ubbcluj.ro
<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

CUPRINS

<i>Cuprins</i>	<i>i</i>
<i>Lista tabelelor și figurilor</i>	<i>iii</i>
<i>Lista abrevierilor și acronimelor</i>	<i>viii</i>
CAPITOLUL I. INTRODUCERE	
1.1 Premisele cercetării	5
1.2 Concepte și clasificări referitoare la filme	12
1.3 Teorii referitoare la învățarea prin vizionarea filmelor	31
1.4 Analiza critică a literaturii de specialitate pe tematica tezei	53
1.5 Relevanța cercetării	90
CAPITOLUL II. OBIECTIVELE ȘI METODOLOGIA GENERALĂ A CERCETĂRII	
2.1 Obiectivele cercetării	99
2.1.1 Obiective generale	99
2.1.2 Obiective specifice	99
2.2 Metodologia generală	100
CAPITOLUL III. CONTRIBUȚII ORIGINALE DE CERCETARE	
3.1 Studiul 1: Opiniile profesorilor din învățământul primar despre utilizarea filmelor și a filmelor de animație în lecțiile de științe.	
Studiu comparativ	111
3.1.1 Introducere	111
3.1.2 Metodă	116
3.1.3 Rezultate	119
3.1.4 Discuții și concluzii	131
3.2 Studiul 2: Practicile și opiniile elevilor cu privire la vizionarea filmelor și realizarea unor filme proprii	146
3.2.1 Introducere	146
3.2.2 Metodă	149
3.2.3 Rezultate	152
3.2.4 Discuții și concluzii	175
3.3 Studiul 3: Efectele vizionării videoclipurilor, a observării fotografiilor și audierii textelor asupra cunoștințelor și inferențelor elevilor	186
3.3.1 Introducere	186
3.3.2 Metodă	192

3.3.3 Rezultate	197
3.3.4 Discuții și concluzii	212
3.4 Studiul 4: Realizarea filmelor de către elevi cu sau fără ajutorul ghidurilor. Efecte asupra cunoștințelor elevilor	221
3.4.1 Introducere	221
3.4.2 Metodă	225
3.4.3 Rezultate	230
3.4.4 Discuții și concluzii	244
CAPITOLUL IV. CONCLUZII	
4.1 Concluzii referitoare la relația dintre premisele teoretice și partea aplicativă	253
4.2 Concluzii privind realizarea obiectivelor cercetării și confirmarea ipotezelor	257
4.3 Implicațiile tezei	260
4.4 Limite și direcții viitoare de cercetare	265
4.5 Concluzii generale	268
<i>Referințe</i>	271
<i>Anexe</i>	301
Anexa A1 Studiul 1: Chestionarul „Opiniile profesorilor referitoare la alegerea, prelucrarea și utilizarea filmelor în învățământul primar”	301
Anexa B1 Studiul 2: Adresă către consiliul de administrație	308
Anexa B2 Studiul 2: Acord cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, pentru cercetare științifică	309
Anexa B3 Studiul 2: Ghid de interviu	310
Anexa C1 Studiul 3: Test de evaluare inițială pentru clasa a IV-a (Programa clasei a III- a)	312
Anexa C2 Studiul 3: Proiectul lecției „Ananasul”	314
Anexa C3 Studiul 3: Pre-test. Post-test 1. Post-test 2 „Ananasul”	316
Anexa C4 Studiul 3: Capturi din videoclipul „Ananasul – Fructul de aur”	320
Anexa C5 Studiul 3: Proiectul lecției „Bananierul”	321
Anexa C6 Studiul 3: Pre-Test, Post-Test 1 și Post-Test 2 „Bananierul”	323
Anexa C7 Studiul 3: Capturi din videoclipul „Top 50 curiozități despre banane”	327

Anexa C8	Studiul 3: Proiectul lecției „Libelulele”	328
Anexa C9	Studiul 3: Pre-Test, Post-Test 1 și Post-Test 2 „Libelulele”	330
Anexa C10	Studiul 3: Capturi din videoclipul „Top 50 curiozități despre libelule”	333
Anexa C11	Studiul 3: Rezultatele Testului Scheffé	334
Anexa C12	Studiul 3: Mediile celor trei GE la Testul inițial, Pre-Test, Post-Test 1, Post-Test 2	335
Anexa C13	Studiul 3: Texte care cuprind informațiile esențiale din videoclipuri	336
Anexa C14	Studiile 3 și 4: Fișa de analiză a filmului	337
Anexa D1	Studiul 4: Textul „Pătlăgeaua roșie” (pentru GE2 și GE3)	338
Anexa D2	Studiul 4: Fișă de lucru la tema „Pătlăgeaua roșie” (GE1)	340
Anexa D3	Studiul 4: Grilă de evaluare/autoevaluare	342
Anexa D4	Studiul 4: Pre-test „Pătlăgeaua roșie”	343
Anexa D5	Studiul 4: Post-test „Pătlăgeaua roșie”	344
Anexa D6	Studiul 4: Re-test „Pătlăgeaua roșie”	345
Anexa D7	Studiul 4: Chestionar pentru elevi	346

LISTA TABELELOR ȘI FIGURILOR

Tabele

Tabelul 1.1	Comparație între filmele documentare, lungmetraje și filmele educaționale	25
Tabelul 3.1	Statistici descriptive cu privire la selectarea și prelucrarea filmelor și a filmelor de animație pentru activitățile didactice	122
Tabelul 3.2	Statistici descriptive cu privire la utilizarea filmelor și a filmelor de animație în activitățile didactice	127
Tabelul 3.3	Categorii și subcategorii de filme vizionate de elevi	153
Tabelul 3.4	Distribuția răspunsurilor elevilor despre categoriile de filme vizionate	153
Tabelul 3.5	Categorii, subcategorii, titluri și subiecte de filme vizionate de elevi	154

Tabelul 3.6	Distribuția răspunsurilor elevilor despre filmele vizionate	155
Tabelul 3.7	Categorii, subcategorii de surse de filme vizionate de elevi	156
Tabelul 3.8	Distribuția răspunsurilor elevilor despre sursele filmelor vizionate	156
Tabelul 3.9	Categorii și subcategorii de surse de filme și filme vizionate de elevi	158
Tabelul 3.10	Distribuția răspunsurilor elevilor despre sursele filmelor vizionate	159
Tabelul 3.11	Categorii și subcategorii de motive pentru vizionarea filmelor de către elevi	160
Tabelul 3.12	Motivele elevilor pentru vizionarea filmelor	161
Tabelul 3.13	Categorii și subcategorii de momente în care elevii vizionează filme	162
Tabelul 3.14	Distribuția răspunsurilor elevilor despre momentele în care vizionează filme	163
Tabelul 3.15	Categorii și subcategorii de durate de timp alocate pe zi de elevi pentru vizionarea filmelor și momentul vizionării	164
Tabelul 3.16	Distribuția răspunsurilor elevilor despre durata timpului (ore) alocat de pentru vizionarea filmelor	164
Tabelul 3.17	Categorii și subcategorii de durate de timp de vizionare cu atenție a filmelor de către elevi	165
Tabelul 3.18	Distribuția răspunsurilor elevilor despre durata vizionării cu atenție a filmelor	166
Tabelul 3.19	Categorii și subcategorii de vizionări ale filmelor de către elevi	167
Tabelul 3.20	Distribuția răspunsurilor elevilor despre numărul vizionărilor filmelor	167
Tabelul 3.21	Categorii și subcategorii de beneficii ale vizionării filmelor de către elevi	168
Tabelul 3.22	Distribuția răspunsurilor elevilor despre beneficiile filmelor	170
Tabelul 3.23	Categorii și subcategorii de „actori” care le recomandă filme elevilor	171

Tabelul 3.24	Distribuția răspunsurilor elevilor despre „actorii” care le recomandă filme	171
Tabelul 3.25	Categorii și subcategorii de persoane cu care discută elevii despre filme	172
Tabelul 3.26	Distribuția răspunsurilor elevilor despre persoanele cu care discută despre filme	172
Tabelul 3.27	Categorii și subcategorii de filme realizate de elevi	173
Tabelul 3.28	Distribuția răspunsurilor elevilor despre realizarea propriilor filme	174
Tabelul 3.29	Rezultatele Testului Kolmogorov-Smirnov	197
Tabelul 3.30	Cunoștințe - Medii și ranguri, condiții experimentale și momente de măsurare	198
Tabelul 3.31	Inferențe - Medii și ranguri, condiții experimentale și momente de măsurare	198
Tabelul 3.32	Rezultatele analizei Quades's ANCOVA – volumul cunoștințelor elevilor	199
Tabelul 3.33	Rezultatele analizei Quades's ANCOVA – volumul inferențelor elevilor	200
Tabelul 3.34	Rezultatele analizei Quades's ANCOVA – volumul cunoștințelor elevilor	201
Tabelul 3.35	Caracteristici cantitative ale textelor din videoclipuri	202
Tabelul 3.36	Sinteza caracteristicilor cantitative ale textelor din videoclipuri	205
Tabelul 3.37	Informații vizuale despre plante în videoclipuri și fotografii	206
Tabelul 3.38	Informații vizuale despre libelule prezentate în videoclipuri și fotografii	207
Tabelul 3.39	Analiza videoclipurilor	209
Tabelul 3.40	Rezultatele testului Kolmogorov-Smirnov	230
Tabelul 3.41	Rezultatele testului Mann-Whitney U, pentru evaluarea inițială	231
Tabelul 3.42	Rezultatele testului Mann-Whitney U	232
Tabelul 3.43	Rezultatele testului Mann-Whitney U	232
Tabelul 3.44	Rezultatele testului Mann-Whitney U	233

Tabelul 3.45	Rezultatele Wilcoxon Signed-Rank Test	234
Tabelul 3.46	Rezultatele analizei textului „Pătlăgeaua roșie”	235
Tabelul 3.47	Rezultatele evaluării filmelor elaborate de elevi	237
Tabelul 3.48	Scorul general al filmelor elaborate de elevi	238
Tabelul 3.49	Durata filmelor elaborate de elevi	239
Tabelul 3.50	Pregătirea și elaborarea filmelor de către elevi	240
Tabelul 3.51	Percepțiile elevilor din GE (N=46) asupra gradului de dificultate al activităților realizate înainte de realizarea filmelor	241
Tabelul 3.52	Percepțiile elevilor din GC (N=32) asupra gradului de dificultate al activităților realizate înainte de realizarea filmelor	242
Tabelul 3.53	Percepțiile elevilor din GE (N=46) asupra gradului de satisfacție a realizării filmelor	243
Tabelul 3.54	Percepțiile elevilor din GC (N=32) asupra gradului de satisfacție a realizării filmelor	243
Tabelul 3.55	Rezultatele Testului Scheffé referitoare la volumul cunoștințelor elevilor (Post-Test 1)	334
Tabelul 3.56	Rezultatele Testului Scheffé referitoare la volumul inferențelor elevilor	334
Tabelul 3.57	Rezultatele Testului Scheffé referitoare la volumul cunoștințelor elevilor (Post-Test 2)	334
Tabelul 3.58	Mediile celor trei GE la Testul inițial, Pre-Test, Post-Test 1, Post-Test 2	335

Figuri

Figura 1.1	Reprezentarea învățării multimedia din perspectiva teoriei cognitive	42
Figura 1.2	Modelul integrat de înțelegere a textului și a imaginii	46

Figura 3.1	Captură din videoclipul „Ananasul – fructul de aur”, utilizată pentru GE2-material destinat observării	320
Figura 3.2	Captură din videoclipul „Ananasul – fructul de aur”, utilizată pentru GE2-material destinat observării	320
Figura 3.3	Captură din videoclipul „Ananasul – fructul de aur”, utilizată pentru GE2-material destinat observării	320
Figura 3.4	Captură din videoclipul „Top 50 curiozități despre banane”, utilizată pentru GE2- material destinat observării	327
Figura 3.5	Captură din videoclipul „Top 50 curiozități despre banane”, utilizată pentru GE2- material destinat observării	327
Figura 3.6	Captură din videoclipul „Top 50 curiozități despre banane”, utilizată pentru GE2- material destinat observării	327
Figura 3.7	Captură din videoclipul „Top 50 curiozități despre libelule”, utilizată pentru GE2- material destinat observării	333
Figura 3.8	Captură din videoclipul „Top 50 curiozități despre libelule”, utilizată pentru GE2- material destinat observării	333
Figura 3.9	Captură din videoclipul „Top 50 curiozități despre libelule”, utilizată pentru GE2- material destinat observării	333

LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR

A	–	activitate
APA	–	American Psychological Association
cca.	–	circa
CTML	–	The Cognitive Theory of Multimedia Learning
GE	–	Grup Experimental
GL	–	Grup de Lucru
GDPR	–	Regulamentul General privind Protecția Datelor
M	–	medie
Ma	–	medie filme de animație
MEC	–	Ministerul Educației și Cercetării
MEN	–	Ministerul Educației Naționale
Mf	–	medie filme
Obs.	–	observare
p.	–	pagina
pp.	–	pagini
PCK	–	Pedagogical Content Knowledge
PISA	–	Programme for International Student Assessment
PÎP	–	Profesori din Învățământul Primar
TIC	–	Tehnologia Informațiilor și a Comunicațiilor
TIMSS	–	Trends in International Mathematics and Science Study
vs.	–	versus
ZDP	–	Zona de Dezvoltare Proximală

ISBN: 978-606-37-2935-5